

JAR-004-017106

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

November - 2019

Educational Studies : CC - 4

Faculty Code : 004

Subject Code : 017106

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના અતિટૂંકમાં જવાબ આપો. ૬
- (૧.૧) શૈક્ષણિક તકોમાં સમાનતા એટલે શું ?
- (૧.૨) આજીવન અધ્યયન એટલે શું ?
- (૧.૩) TQM એટલે શું ?
- (૧.૪) શાંતિ શિક્ષણ માટેની પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (૧.૫) દિવ્યાંગ બાળકો માટે કાર્યરત સંસ્થાઓના નામ આપો.
- (૧.૬) IGNOU નું આખું નામ જણાવો.
- ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે છ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો ૧૨
- (૨.૧) સામાજિક આર્થિક પછાત વર્ગની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૨.૨) દૂરવર્તી શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૨.૩) વાલીઓને મદદરૂપ પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (૨.૪) આંતરાષ્ટ્રીય સમજની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
- (૨.૫) RTE ની ચાર જરૂરિયાત જણાવો.
- (૨.૬) મુક્ત વિશ્વવિદ્યાલયની ચાર જરૂરિયાત જણાવો.
- (૨.૭) વર્ગ શિક્ષક તરીકે TQM માટે શિક્ષકની ચાર ભૂમિકાઓ જણાવો.
- (૨.૮) શાંતિ શિક્ષણના અધ્યાપન માટેના મુદ્દાઓ જણાવો.

૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૬

- (૩.૧) શિક્ષણ માટે શિક્ષણના અધિકારની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો.
- (૩.૨) શિક્ષકના વ્યવસાયિક ક્ષમતા વિકાસના ક્ષેત્રોની ચર્ચા કરો.
- (૩.૩) ટૂંકનોંધ લખો : મહિલા શિક્ષણ
- (૩.૪) ‘શિક્ષક તાલીમ અને અભ્યાસક્રમના વિવિધ વિષયોમાં શાંતિ શિક્ષણ માટેની તકો રહેલી છે.’ પ્રસ્તુત વિધાન સમજાવો.
- (૩.૫) બિનશૈક્ષણિક પાસાંઓના વિકાસમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

૪ નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૬

(૪.૧) આંતરવિદ્યાશાખાકીય વિષય તરીકે શિક્ષણનો નીચે આપેલ વિષયો સાથેની લાક્ષણિકતાઓ (nature) અને સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.

● મનોવિજ્ઞાન ● વ્યવસ્થાપન

- (૪.૨) વિદ્યાર્થી વિકાસમાં વાલીની ભૂમિકા/વાલી શિક્ષણને મુદ્દાસર સમજાવો.
- (૪.૩) દૂરવર્તી શિક્ષણની નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો
- કાર્યક્ષેત્રો ● મૂલ્યાંકન પ્રથા

૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં લખો : ૨૦

- (૫.૧) શાંતિ શિક્ષણનો અર્થ, જરૂરીયાત અને વિવિધ સ્તરોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (૫.૨) શૈક્ષણિક પાસાંઓના સંદર્ભમાં સંપૂર્ણ ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપનની અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ વિવિધ મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.
- (૫.૩) દિવ્યાંગ બાળકોના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાઓની ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરો.
- પ્રકાર
- અવરોધ
- જરૂરિયાત
- ભવિષ્યલક્ષી ઉપચારાત્મક કાર્ય

ENGLISH VERSION

- 1** Answer the following questions in very brief : **6**
- (1.1) What is equality in educational opportunity ?
 - (1.2) What is life-long learning ?
 - (1.3) What is TQM ?
 - (1.4) State activities for peace education.
 - (1.5) Give names of institutes working for disabled children.
 - (1.6) State full form of IGNOU.
- 2** Answer any **six** of the following questions in brief : **12**
- (2.1) Clarify the concept of Socio economical backward class.
 - (2.2) Clarify the concept of distance education.
 - (2.3) State activities which help parents.
 - (2.4) Clarify the concept of International understanding.
 - (2.5) State four needs of RTE.
 - (2.6) State four needs of Open University.
 - (2.7) Mention four roles of classroom teacher for TQM.
 - (2.8) State teaching points of peace education.
- 3** Answer any **four** of the following questions in about 250 words each : **16**
- (3.1) Discuss the provisions of Right to Education for education.
 - (3.2) Discuss the professional development areas of teacher.
 - (3.3) Write short note : Women Education.
 - (3.4) "Peace education opportunities are prevailing in teacher training and curriculum of various subjects". Explain its statement.
 - (3.5) Clarify the role of teacher in development of non-academic aspects.

4 Answer any **two** of the following questions in about 300 words each : **16**

(4.1) Clarify the nature and relation of below given subjects with education as interdisciplinary subject.

- Psychology • Management

(4.2) Explain pointwise the role of parent/parent education in student development.

(4.3) Discuss the distance education with reference to below given points

- Working areas • Evaluation system

5 Answer any **two** of the following questions in about 400 words each : **20**

(5.1) Discuss the meaning, needs and various level of peace education in detail.

(5.2) Discuss different points of Total Quality Management, involved in syllabus with reference to academic aspects.

(5.3) Discuss below given points with illustrations with reference to disabled children.

- Type
 - Barriers
 - Need
 - Remedy work in future
-